

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ УКРНОІВІ
03.08.2026 № 217/2026

МІНЕКОНОМІКИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ОРГАН ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
ДЕРЖАВНА ОРГАНІЗАЦІЯ
«УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ОФІС
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙ»
(УКРНОІВІ)
АПЕЛЯЦІЙНА ПАЛАТА

вул. Дмитра Годзенка, 1, м. Київ, 01601, тел.: +380 44 209-27-06, +380 67 501-05-95
e-mail: office@nipo.gov.ua, <https://www.nipo.gov.ua>, кодзгідноз ЄДРПОУ: 44673629

Р І Ш Е Н Н Я

17 червня 2026 року

Колегія Апеляційної палати УКРНОІВІ, затверджена розпорядженням голови Апеляційної палати Білоцьким В. В. від 02.04.2026 № Р-АП/62-26, у складі головуючого Тумко Л. І. та членів колегії Шатової І. О., Гостєвої А. І., за участю секретаря засідання Гостєвої А. І., розглянула апеляційну заяву ПТМ ГАРД, СІА (LV) про визнання прав на промисловий зразок «МАСАЖНО-АКУПУНКТУРНИЙ ЕЛЕМЕНТ» за свідоцтвом України № 43423 недійсними повністю, власник промислового зразка – Олійник Євгеній Петрович.

Представник апелянта – Атаманчук А.Г.
Власник промислового зразка – відсутній.

Апеляційна заява ПТМ ГАРД, СІА (далі – апелянт) подана на підставі пункту 1 статті 25¹ Закону України від 15.12.1993 № 3688-ХІІ «Про охорону прав на промислові зразки», в редакції від 16.08.2020 (далі – Закон № 3688-ХІІ), згідно з яким будь-яка особа може подати до Апеляційної палати обґрунтовану заяву про визнання прав на промисловий зразок недійсними повністю або частково на підставі невідповідності промислового зразка умовам надання правової охорони, визначеним цим Законом.

Згідно з пунктом 2 статті 25¹ Закону № 3688-ХІІ, заява про визнання прав на промисловий зразок недійсними може бути подана протягом усього строку

чинності майнових прав на промисловий зразок та після припинення їх чинності.

Заявка № s 2020 01822 на оспорюваний промисловий зразок «МАСАЖНО-АКУПУНКТУРНИЙ ЕЛЕМЕНТ» була подана 17.11.2020, відомості про державну реєстрацію промислового зразка № 43423 опубліковано в офіційному електронному бюлетені «Промислова власність» (далі – Бюлетень) № 10 від 10.03.2021, права на оспорюваний промисловий зразок належать Олійнику Євгенію Петровичу.

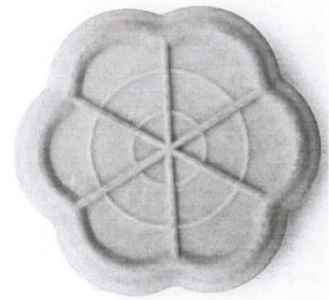
До Державного реєстру України промислових зразків внесено такі зображення:

1.1

1.2

1.3

Апелянт просить визнати недійсними повністю права на оспорюваний промисловий зразок на підставі його невідповідності критеріям охороноздатності «новизна» та «індивідуальний характер», встановленим статтею 6 Закону № 3688-XII, та здійснити публікацію про це в Бюлетені.

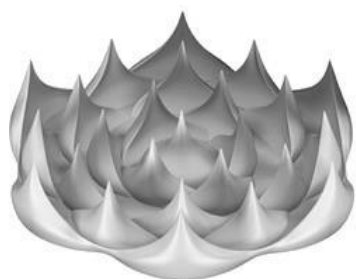
Викладення аргументів сторін

На підтвердження своєї позиції апелянт наводить такі доводи.

Апелянт вважає, що промисловий зразок «МАСАЖНО-АКУПУНКТУРНИЙ ЕЛЕМЕНТ», державна реєстрація № 43423 від 11.03.2021 (далі – оспорюваний промисловий зразок), не є новим, оскільки сукупність його суттєвих ознак стала загальнодоступною в світі до дати подання заявки до Установи і була відома щонайменше з 31.03.2010 – дати публікації міжнародної реєстрації промислового зразка № DM/072969, здійсненої відповідно до Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків і дія якої поширюється на територію України.

Промисловий зразок за міжнародною реєстрацією № DM/072969 зареєстровано щодо виробу «Massage appliances» (пристрої для масажу), який віднесено до класу 28-03 Міжнародної класифікації промислових зразків (Локарнська класифікація). Автором промислового зразка є Sergejs JERMOSHINS (Рига, Латвія). Міжнародна реєстрація містить три варіанти дизайну промислового зразка.

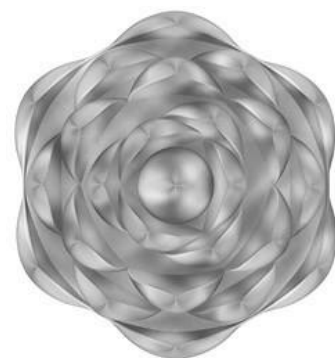
Зокрема, другий варіант дизайну промислового зразка за міжнародною реєстрацією № DM/072969 представлений такими зображеннями:

2.1

2.2

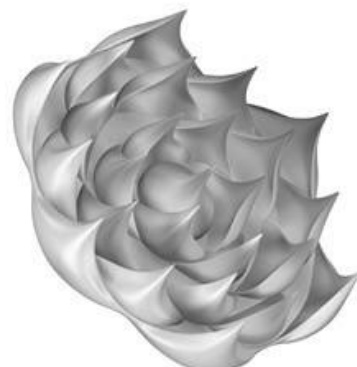
2.3

2.4

2.5

2.6

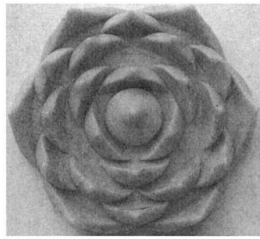

2.7

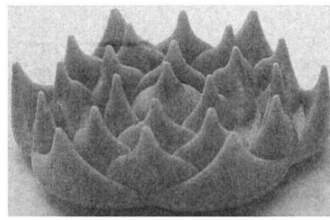
Відомості про міжнародні реєстрації промислових зразків публікуються Міжнародним бюро Всесвітньої організації інтелектуальної власності (BOIV) та є загальнодоступними на офіційних інформаційних ресурсах BOIV, зокрема в International Designs Bulletin, Global Design Database і The Hague Express Database.

Також оскаржуваний промисловий зразок не є новим, оскільки сукупність його суттєвих ознак повністю співпадає із сукупністю суттєвих ознак промислового зразка «МАСАЖНО-АКУПУНКТУРНИЙ ЕЛЕМЕНТ» за патентом України № 38739 від 25.02.2019.

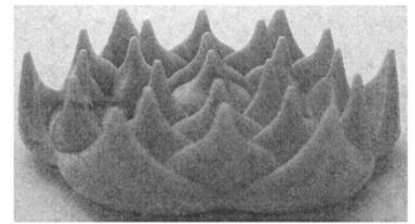
До Державного реєстру України промислових зразків внесено такі зображення:

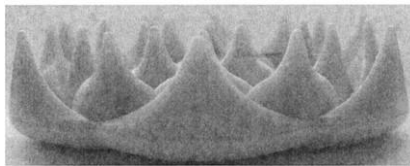
1.1

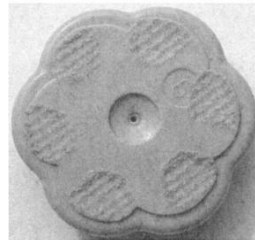
1.2

1.3

1.4

1.5

Апелянт провів порівняльний аналіз сукупності суттєвих ознак, що визначають зовнішній вигляд оспорюваного промислового зразка за свідоцтвом України № 43423, та дійшов висновку, що вони є тотожними сукупності суттєвих ознак другого варіанта промислового зразка за міжнародною реєстрацією № DM/072969, відомості про який були доведені до загального відома 31.03.2010, а також сукупності суттєвих ознак промислового зразка за патентом України № 38739, відомості про який були доведені до загального відома 25.02.2019.

З огляду на наведене апелянт вважає, що оспорюваний промисловий зразок не відповідає умові патентоздатності «новизна», оскільки сукупність суттєвих ознак, що визначають його зовнішній вигляд, була доведена до загального відома щонайменше 31.03.2010.

Також апелянт зазначає, що оспорюваний промисловий зразок не має індивідуального характеру. На думку апелянта, поінформованим користувачем досліджуваних промислових зразків є одна й та сама категорія осіб – споживачі, які цікавляться здоровим способом життя та використовують вироби для масажу. Зазвичай це активні люди, які об'єднуються у спільноти і активно спілкуються між собою, передають знання і володіють середнім рівнем уваги.

Апелянт також зазначає, що під час створення масажно-акупунктурного елемента автор має високий ступінь свободи у виборі його форми. На думку апелянта, масажно-акупунктурний елемент не є складовою частиною складеного виробу, форма якого обумовлена необхідністю його інтегрування до такого виробу або забезпеченням його функціонування. Крім того, форма складових елементів такого виробу не визначається державними стандартами чи виключно функціональною необхідністю.

На підтвердження високого ступеня свободи автора апелянт посиляється на різноманітність форм і зовнішнього вигляду масажно-акупунктурних елементів, що використовуються у масажних матах, подушках і валиках різних виробників, та наводить як приклади вироби OSPOUT Pro, аплікатор Кузнєцова та інші аналогічні вироби.

На думку апелянта, різноманітність масажно-акупунктурних елементів свідчить про високу ступінь свободи автора під час створення таких виробів, оскільки він може довільно обирати форму масажно-акупунктурного елемента, кількість, форму та розташування його виступів.

Апелянт зазначає про те, що, незважаючи на високу ступінь свободи автора під час створення зовнішнього вигляду виробу, автор оспорюваного промислового зразка не реалізував таку свободу для створення нового дизайнерського рішення, а відтворив форму, відому з другого варіанта промислового зразка за міжнародною реєстрацією № DM/072969 та промислового зразка за патентом України № 38739, а також інші суттєві ознаки, які формують зовнішній вигляд виробу.

Апелянтом також наводить приклади використання промислового зразка за міжнародною реєстрацією № DM/072969, зокрема, посиляється на офіційну сторінку виробника Pranamat ECO у соціальній мережі «Instagram», першу публікацію на якій розміщено 21.06.2013.

За твердженням апелянта, активне публікування зображень виробів розпочалося у жовтні 2014 року. У період з жовтня 2014 р. по листопад 2020 р. на зазначеній сторінці було розміщено понад 600 публікацій із зображеннями виробів власного виробництва, в яких використано масажно-акупунктурний елемент за міжнародної реєстрації № DM/072969.

Апелянт вказує на те, що сторінка Pranamat ECO налічує понад 276 тис. підписників, а у 2019-2020 р.р. кількість переглядів майже кожної відеопублікації перевищувала 100 тис. На підтвердження наведених доводів апелянт також надав приклади відповідних публікацій у соціальних мережах.

На думку апелянта, фактичне використання зареєстрованого промислового зразка за міжнародною реєстрацією № DM/072969 до дати подання заявки на оспорюваний промисловий зразок свідчить про те, що його зовнішній вигляд був доведений до загального відома не лише внаслідок міжнародної реєстрації, а й в результаті широкого використання у виробках, які пропонувалися до продажу необмеженому колу осіб, у тому числі на території України.

В обґрунтування своїх доводів апелянт надав такі документи: бібліографічні дані патенту на промисловий зразок № 43423 з бази даних «Промислові зразки, зареєстровані в Україні»; бібліографічні дані патенту на промисловий зразок № 38739 з бази даних «Промислові зразки, зареєстровані в Україні»; витяг з офіційної бази даних ВОІВ щодо промислового зразка за міжнародною реєстрацією № DM/072969.

З огляду на викладене, апелянт просить визнати права Олійника Євгенія Петровича на промисловий зразок «МАСАЖНО-АКУПУНКТУРНИЙ ЕЛЕМЕНТ» за свідоцтвом № 43423 недійсними повністю та зобов'язати

УКРНОІВІ внести до Державного реєстру України промислових зразків відомості про визнання прав на промисловий зразок за свідоцтвом № 43423 недійсними повністю та здійснити публікацію про це в Бюлетені.

Власник свідоцтва (його представник) відзив на апеляційну заяву не подав, на засідання колегії Апеляційної палати не з'явився, хоча був належним чином повідомлений про розгляд справи. Це підтверджується наявними в матеріалах справи рекомендованими повідомленнями про вручення поштових відправлень, а саме: повідомлення про прийняття апеляційної заяви до розгляду вих. № 2532/3202-01-2026 від 17.03.2026; повідомлення про призначення засідання вих. № 3280/3202-01-2026 від 02.04.2026 та вих. № 5493/3202-01-2026 від 26.05.2026. Відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення, лист, направлений власнику свідоцтва вих. № 3280/3202-01-2026 від 02.04.2026 вручений 09.04.2026, лист вих. № 5493/3202-01-2026 від 26.05.2026, повернувся до УКРНОІВІ 15.06.2026 за закінченням терміну зберігання.

Ураховуючи вказані обставини, колегія Апеляційної палати розглядає апеляційну заяву за наявними матеріалами справи.

Пунктом 1 глави 5 розділу III Регламенту Апеляційної палати Національного органу інтелектуальної власності, затвердженого наказом Міністерства економіки України від 23.11.2023 № 17768, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 04.01.2024 за № 21/41366 (далі – Регламент), встановлено, що розгляд апеляційної заяви по суті передбачає встановлення наявності підстав для визнання прав на промисловий зразок недійсними відповідно до статті 25¹ Закону № 3688-XII та вирішення питання чинності прав на промисловий зразок на підставі наданих матеріалів.

Щодо застосування законодавства

Щодо законодавства, яке має застосовуватись під час встановлення відповідності оспорюваного промислового зразка критеріям охороноздатності, колегія Апеляційної палати зауважує таке.

16.08.2020 набрав чинності Закон України від 21.07.2020 № 815-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення охорони і захисту прав на торговельні марки і промислові зразки та боротьби з патентними зловживаннями» (далі – Закон № 815-IX), яким внесено зміни до Закону № 3688-XII.

Зокрема, в частині, що стосується умов надання правової охорони, Законом № 815-IX внесено зміни до визначення промислового зразка та до положення, що встановлює вимоги до критерію «новизна», а також додано другий критерій охороноздатності промислового зразка – «індивідуальний характер».

Частинами першою та другою розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 815-IX встановлено: нормативно-правові акти, прийняті

до набрання чинності цим Законом, до приведення їх у відповідність із цим Законом діють у частині, що не суперечить цьому Закону; експертиза заявок на промислові зразки, експертиза яких не завершена на день набрання чинності цим Законом, проводиться у порядку, встановленому цим Законом, при цьому відповідність промислових зразків за такими заявками умовам надання правової охорони визначається згідно із законодавством, що діяло на дату подання заявки.

У зв'язку із зазначеним та враховуючи те, що датою подання заявки на реєстрацію оспорюваного промислового зразка є 17.11.2020, колегія Апеляційної палати під час встановлення наявності підстав для визнання прав на нього недійсними керується Законом № 3688-XII із змінами, внесеними Законом № 815-IX, а також Правилами складання і подання заявки на промисловий зразок, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 18.02.2002 № 110, та Правилами розгляду заявки на промисловий зразок, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 18.03.2002 № 198, у частині, що не суперечить Закону № 3688-XII.

Відповідно до пунктів 7-9 глави 5 розділу III Регламенту, колегія Апеляційної палати з метою з'ясування обставин, якими обґрунтовуються вимоги апелянта та які необхідно встановити для прийняття рішення, заслухала вступне слово представника апелянта, з'ясувала обставини, на які він посилався як на підставу своїх вимог і заперечень, та перевірила їх доказами, що містилися в апеляційній заяві (від 31.08.2021 № Вх-34914/2021).

Після з'ясування апеляційних вимог та обставин справи колегією Апеляційної палати прийнято рішення провести перевірку наявності у справі доказів щодо відсутності в оспорюваного промислового зразка індивідуального характеру.

Відповідно до пункту 3 статті 6 Закону № 3688-XII промисловий зразок визнається таким, що має індивідуальний характер, якщо загальне враження, яке він справляє на інформованого користувача, відрізняється від загального враження, яке справляє на такого користувача будь-який інший промисловий зразок, доведений до загального відома щодо: зареєстрованого промислового зразка – до дати подання заявки до НОІВ або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету; незареєстрованого промислового зразка – до дати, на яку промисловий зразок, щодо якого вимагається охорона, вперше був доведений до загального відома.

Для оцінки індивідуального характеру береться до уваги ступінь свободи автора під час створення промислового зразка.

Щодо доведення до загального відома

Необхідною умовою для застосування пункту 3 статті 6 Закону № 3688-XII є доведення промислового зразка до загального відома. Згідно з пунктом 4 статті 6 Закону № 3688-XII зареєстрований промисловий зразок вважається доведеним до загального відома, якщо був опублікований у результаті

здійснення державної реєстрації або з інших підстав, або був експонований на виставці, використаний у торгівлі або іншим чином оприлюднений, крім випадків, коли такі події не могли стати відомими під час звичайного провадження господарської діяльності у колах, що спеціалізуються у відповідній галузі і провадять свою діяльність на території України, до дати подання заявки або, якщо заявлено пріоритет, до дати пріоритету.

Колегією Апеляційної палати перевірено надані апелянтом відомості про промисловий зразок за міжнародною реєстрацією № DM/072969, зображення якого опубліковано 31.03.2010 в Міжнародному бюлетені промислових зразків, і встановлено, що ця дата передуює даті подання заявки на оспорюваний промисловий зразок – 17.11.2020.

Отже, колегією Апеляційної палати встановлено наявність доказів щодо доведення до загального відома промислового зразка, на який посиляється апелянт як на підставу для порівняння з метою визнання недійсними прав на оспорюваний промисловий зразок.

Щодо встановлення інформованого користувача

Законодавством, яке було чинним на дату подання заявки на оспорюваний промисловий зразок, не визначено термін «інформований користувач».

У зв'язку з цим колегія Апеляційної палати зазначає таке.

Законом від 21.07.2020 № 815-IX Закон № 3688-XII приведено у відповідність до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію)¹. Положення, якими визначаються критерії охороноздатності промислового зразка, передбачені Угодою про асоціацію, та аналогічні за змістом положенням статей 4 та 6 Директиви № 98/71/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13.10.1998 про правову охорону промислових зразків (далі – Директива) і статей 5 та 7 Регламенту Ради (ЄС) № 6/2002 від 12.12.2001 про промислові зразки Співтовариства (далі – Регламент ЄС № 6/2002).

Отже, у Закон № 3688-XII імплементовано положення Угоди про асоціацію, Директиви та Регламенту ЄС № 6/2002, і зміст відповідних норм зазначеного Закону викладений відповідно до Угоди про асоціацію та зазначених актів законодавства ЄС.

Положення Регламенту ЄС № 6/2002, зокрема термін «інформований користувач», пояснюються у Керівництві з експертизи щодо визнання промислових зразків недійсними Відомства ЄС з питань інтелектуальної власності (EUIPO Design guideline «Examination of design invalidity applications»²) (далі – Керівництво EUIPO).

¹ Офіційний вебпортал Верховної Ради України, Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення охорони і захисту прав на торговельні марки і промислові зразки та боротьби з патентним тролінгом» https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67063

² <https://guidelines.euipo.europa.eu/1934976/1786993/designs-guidelines/examination-of-design-invalidity-applications>

Статтею 8 Конституції України встановлено, що в Україні визнається і діє принцип верховенства права. УКРНОІВІ, як організація, яка виконує делеговані владні повноваження у сфері інтелектуальної власності, зобов'язаний керуватись принципом верховенства права та діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Одним із неодмінних елементів поняття «верховенство права» є правова визначеність.

Практика діяльності українських судових органів свідчить про те, що рішення європейських судових органів розглядаються як інформаційне джерело в контексті застосування окремих положень законодавства.

Наприклад, відповідно до постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 19.12.2014 № 13 «Про застосування судами міжнародних договорів України при здійсненні правосуддя» у разі виникнення труднощів із застосуванням міжнародних договорів України суди при здійсненні правосуддя можуть використовувати акти та рішення міжнародних організацій, спеціалізованих органів, які мають повноваження щодо тлумачення відповідних міжнародних договорів або врегулювання спорів щодо тлумачення.

Вищий адміністративний суд України в інформаційному листі від 18.11.2014 № 1601/11/10/14-14 роз'яснив, що слід розрізняти рішення Європейського суду з прав людини як органу, юрисдикція якого поширюється на держави-члени Ради Європи, та рішення Європейського суду справедливості (далі – ЄСС), який діє лише у межах правової системи Європейського Союзу. Водночас, враховуючи європейський напрямок розвитку України та мету прийняття Закону України від 18.03.2004 № 1629-IV «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу», а також початок дії Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, правові позиції, сформульовані у рішеннях ЄСС, можуть враховуватися адміністративними судами як аргументація, міркування стосовно гармонійного тлумачення національного законодавства України згідно з усталеними стандартами правової системи Європейського Союзу, однак не як правова основа (джерело права) врегулювання відносин, стосовно яких виник спір.

На можливість застосування правових позицій ЄСС вказував і Вищий господарський суд України. У постанові від 07.07.2015 у справі № 910/10444/14, переглядаючи рішення судів попередніх інстанцій, Вищий господарський суд України зазначив, що «суди вірно звернули увагу на принцип юридичної визначеності, описаний в рішенні ЄСС у справі *Yvonne van Duyn v. Home Office (Case 41/74 van Duyn v. Home Office)*».

З огляду на зазначене, у разі необхідності застосування норм законодавства України у сфері інтелектуальної власності, які імплементовані з актів ЄС, Апеляційна палата як колегіальний орган УКРНОІВІ може використовувати як інформаційне джерело акти ЄС (Директиви та Регламенти), а також акти Відомства ЄС з питань інтелектуальної власності.

У розділі 5.7.2.2 Керівництва EUIPO зазначається, що:

інформований користувач повинен бути визначений стосовно відповідного виробу, в який включено оспорюваний промисловий зразок або до якого він застосовується;

поняття «інформований користувач» стосується вигаданої особи, яка регулярно користується категоріями виробів, до яких включено оспорюваний промисловий зразок;

поняття «інформований користувач» знаходиться десь між поняттями «пересічний споживач», яке застосовується у питаннях торговельних марок, і де мається на увазі особа, яка не має жодних спеціальних знань, та галузевим експертом, який володіє знаннями для детальної технічної експертизи;

інформований користувач обізнаний з різними промисловими зразками, що існують у відповідному секторі, і володіє певним ступенем знань щодо особливостей, які ці зразки зазвичай включають;

якщо характер виробу, в якому застосовано порівнювані промислові зразки, дозволяє це зробити, загальне враження, яке вони справляють, оцінюється за умови, що інформований користувач може провести пряме порівняння між ними.

Відповідно до опису оспорюваного промислового зразка, «заявлено зовнішній вигляд масажно-акупунктурного елемента, призначеного для використання в галузях медицини та косметології при здійсненні різних видів масажу, у тому числі акупресури та точкового масажу, в лікарнях, лабораторіях, косметичних кабінетах тощо».

Колегія зазначає, що оспорюваний промисловий зразок є виробом, призначеним для здійснення масажу та акупресури, а саме масажно-акупунктурним елементом, виконаним у формі стилізованої квітки лотоса з множиною виступів конічної форми, розташованих по колу та в центральній частині виробу. Такий елемент використовується шляхом контакту з тілом користувача для стимуляції біологічно активних точок.

Апелянт зазначив, що інформованим користувачем такого виробу є особа, яка цікавиться здоровим способом життя і користується виробами для масажу. Зазвичай це активні люди, які об'єднуються у спільноти і активно спілкуються між собою.

Колегія Апеляційної палати погодилась з доводами апелянта та дійшла висновку, що інформованим користувачем виробу, в якому втілено оспорюваний промисловий зразок, є особа, яка використовує вироби для масажу та акупресури, купує такі вироби і знайома з асортиментом таких виробів, представлених на ринку.

Відповідно до абзацу двадцять шостого статті 1 Закону України № 3688-ХІІ ступінь свободи автора – це обмеження можливостей автора щодо розробки рішення зовнішнього вигляду виробу певного призначення, пов'язані, зокрема, з функціональними особливостями виробу.

У Керівництві EUIPO зазначається, що:

ступінь свободи автора при розробці промислового зразка визначається, серед іншого, обмеженнями, що накладаються технічною функцією виробу або його елемента, або законодавчими вимогами, що застосовуються до виробу, і такі обмеження приводять до стандартизації певних ознак, які, таким чином, будуть спільними для промислових зразків, що застосовуються до відповідного виробу;

чим більша свобода автора в розробці оспорюваного промислового зразка, тим менша ймовірність, що незначні відмінності між цими зразками будуть достатніми для того, щоб справити різне загальне враження на інформованого користувача. І навпаки, чим більше обмежується свобода автора в розробці промислового зразка, тим більша ймовірність того, що незначних відмінностей між оспорюваними зразками буде достатньо, щоб справити інше загальне враження на інформованого користувача.

Також в Керівництві EUIPO зазначається, що ступінь свободи автора може бути різним щодо різних особливостей промислового зразка, і це необхідно враховувати, оцінюючи, якою мірою окремі особливості впливають на загальне враження від промислового зразка.

Стосовно ступеня свободи автора апелянт зазначив, що під час створення масажно-акупунктурного елемента автор мав високий ступінь свободи у виборі його форми. На думку апелянта, форма такого елемента не визначається державними стандартами чи виключно функціональною необхідністю.

На підтвердження своїх доводів апелянт посилається на різноманітність форм і зовнішнього вигляду масажно-акупунктурних елементів, що використовуються у масажних матах, подушках та валиках різних виробників, і наводить як приклади вироби OSFORT Pro, аплікатор Кузнецова та інші аналогічні вироби. На думку апелянта, наявність значної кількості різних дизайнерських рішень свідчить про те, що автор має можливість довільно обирати форму масажно-акупунктурного елемента, кількість, форму та розташування його виступів.

Колегія Апеляційної палати погоджується з доводами апелянта щодо високого ступеня свободи автора під час розроблення зовнішнього вигляду масажно-акупунктурного елемента.

Колегія Апеляційної палати зазначає, що функціональне призначення масажно-акупунктурного елемента зумовлює необхідність наявності виступів, призначених для здійснення масажного (акупунктурного) впливу на поверхню тіла. З технічної точки зору такий виріб повинен містити основу з масажними виступами, забезпечувати контакт цих виступів зі шкірою та їх належне розташування на поверхні виробу. Отже, наявність виступів як таких та їх функціональне розміщення певною мірою зумовлені технічним призначенням виробу.

Водночас технічне призначення виробу саме по собі не визначає конкретне дизайнерське рішення масажно-акупунктурного елемента та не обмежує автора у виборі його зовнішнього вигляду. Зокрема, функціональне призначення виробу не обумовлює форму основи елемента, кількість, форму, розміри та

взаємне розташування виступів, пропорції виробу, а також інші особливості його зовнішнього вигляду.

Наявні в матеріалах справи приклади масажно-акупунктурних елементів різних виробників, зокрема Pranamat, Lyarko, OSPORT та аплікаторів Кузнєцова, свідчать, що вироби однакового функціонального призначення можуть бути виконані у різних дизайнерських рішеннях і суттєво відрізнятися за своїм зовнішнім виглядом.

За результатами аналізу матеріалів справи колегія Апеляційної палати дійшла висновку, що технічне призначення масажно-акупунктурного елемента не обмежує автора у виборі його зовнішнього вигляду. Функціональне призначення виробу може бути реалізоване за допомогою різних дизайнерських рішень.

З огляду на зазначене, колегія Апеляційної палати визначила ступінь свободи автора як високий.

Щодо загального враження

Колегія Апеляційної палати дослідила надані апелянтом доводи в частині загального враження, яке справляють оспорюваний промисловий зразок за свідоцтвом № 43423 та раніше зареєстрований промисловий зразок за міжнародною реєстрацією № DM/072969.

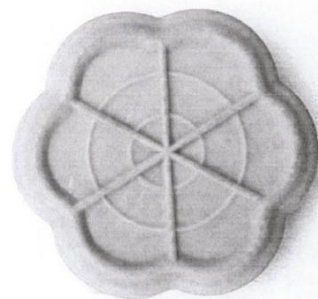
Зображення промислового зразка за свідоцтвом № 43423

1.1

1.2

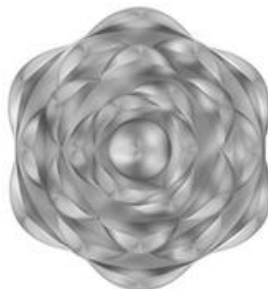

1.3

Зображення другого варіанту промислового зразка за міжнародною реєстрацією № DM/072969

2.1

2.3

2.4

У частині, що стосується загального враження, у Керівництві EUIPO зазначається, що при глобальному порівнянні не всім ознакам порівнюваних промислових зразків слід надавати однакову вагу, зокрема, у зв'язку з наступним:

1) інформований користувач використовує виріб, у якому втілено промисловий зразок, відповідно до мети, для якої цей продукт призначений. Тому відносна вага, яку слід надавати ознакам порівнюваних промислових зразків, може залежати від того, як цей виріб використовується. Зокрема, роль, яку відіграють деякі ознаки, може бути менш важливою залежно від їхньої зниженої видимості під час використання виробу;

2) при оцінці загального враження, яке справляють два промислових зразки, поінформований користувач надаватиме мале значення ознакам, які є абсолютно банальними та поширеними для даного типу продукту, та зосереджуватиметься на ознаках, які є довільними або відрізняються від норми;

3) подібності, що стосуються спільних рис, присутніх у дизайні з функціональною метою або для стандартизації, матимуть лише незначне значення для загального враження, яке ці промислові зразки справляють на поінформованого користувача. Крім того, чим більше обмежена свобода дизайнера у розробці оспорюваного дизайну, тим більша ймовірність того, що незначні відмінності між промисловими зразками будуть достатніми для того, щоб справити різне загальне враження на поінформованого користувача.

У Керівництві EUIPO вказано також, що більше значення в принципі надаватиметься ознакам, за допомогою яких дизайнер скористався своєю свободою під час розробки дизайну, за умови, що такі ознаки здатні привернути увагу обізнаного користувача, наприклад, завдяки своєму розміру чи розташуванню.

За результатами порівняння колегія Апеляційної палати зазначає, що порівнювані промислові зразки характеризуються такими суттєвими ознаками:

- виконання виробу загалом округлої форми;
- наявність у центральній частині круглого опуклого елемента;
- наявність навколо центральної частини декількох концентричних рядів пелюсткоподібних елементів;
- виконання пелюсткоподібних елементів однакової форми із загостреними вершинами;
- часткове перекриття пелюсткоподібних елементів один одним;
- виконання зовнішнього контуру виробу відповідно до форми зовнішнього ряду пелюсткоподібних елементів.

Оскільки ступінь свободи автора визначено як високий, відмінності між порівнюваними промисловими зразками мають бути досить значними для того, щоб справити різне загальне враження на інформованого користувача.

Колегія Апеляційної палати відмітила незначну різницю у виконанні форми пелюсткоподібного елемента в порівнюваних промислових зразках. Ця різниця є недостатньою для того, щоб оспорюваний промисловий зразок справив інше загальне враження на інформованого користувача.

Колегія Апеляційної палати зазначає, що в частині, де автор оспорюваного промислового зразка мав найбільшу свободу, він її майже не використав. Зокрема, за наявності широких можливостей щодо вибору композиційної побудови виробу, форми, пропорцій, кількості та розташування його елементів, а також формування зовнішнього контуру виробу, автор відтворив ті самі композиційні рішення, які визначають загальне враження від другого варіанта промислового зразка за міжнародною реєстрацією № DM/072969.

Колегія встановила, що порівнювані промислові зразки мають однакову композиційну побудову - виконані загалом округлої форми, містять центральний круглий опуклий елемент, навколо якого розташовано декілька концентричних рядів однакових пелюсткоподібних елементів із загостреними вершинами, що частково перекривають один одного та формують зовнішній контур виробу - внаслідок чого вони створюють однакове загальне враження на інформованого користувача.

На підставі викладеного колегія Апеляційної палати дійшла висновку, що оспорюваний промисловий зразок не відповідає критерію охороноздатності «індивідуальний характер».

Оскільки, зважаючи на зазначене вище, апеляційна заява підлягає задоволенню, немає необхідності розглядати іншу підставу (відповідність критерію «новизна»), зазначену в апеляційній заяві, а також інший об'єкт, на який посилається апелянт.

За результатами розгляду апеляційної заяви, на підставі Закону України «Про охорону прав на промислові зразки», керуючись Регламентом Апеляційної палати Національного органу інтелектуальної власності, затвердженим наказом Міністерства економіки України від 23.11.2023 № 17768, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 04.01.2024 за № 21/41366, колегія Апеляційної палати

в и р і ш и л а:

1. Апеляційну заяву ПТМ ГАРД, СІА (LV) задовольнити повністю.
2. Визнати права на промисловий зразок «МАСАЖНО-АКУПУНКТУРНИЙ ЕЛЕМЕНТ», власником якого є Олійник Євгеній Петрович за свідоцтвом України № 43423, недійсними повністю.
3. Внести до Державного реєстру України промислових зразків відомості щодо визнання прав на промисловий зразок «МАСАЖНО-АКУПУНКТУРНИЙ ЕЛЕМЕНТ», власником якого є Олійник Євгеній Петрович за свідоцтвом України № 43423, недійсними від дати державної реєстрації промислового зразка, а саме з 11.03.2021.
4. Здійснити в офіційному електронному бюлетені «Промислова власність» публікацію відомостей щодо визнання прав на промисловий зразок «МАСАЖНО-АКУПУНКТУРНИЙ ЕЛЕМЕНТ», власником якого є Олійник

Євгеній Петрович за свідоцтвом України № 43423, недійсними від дати державної реєстрації промислового зразка, а саме з 11.03.2021.

Рішення Апеляційної палати набирає чинності з дати його затвердження наказом Державної організації «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій» та може бути оскаржено в судовому порядку протягом двох місяців від дати його одержання.

Головуючий колегії
Члени колегії

Л. І. Тумко
І. О. Шатова
А. І. Гостєва

44673629 - УКРНОІВІ
№Ріш-АП/92-26 від 31.07.2026
КЕП (Підписання проєкту):
Тумко Л. І. 31.07.2026 18:39
3FAA9288358EC0030400
00003DFC3800F222E400

2246204205 - ФІЗИЧНА
ОСОБА
№Ріш-АП/92-26 від 31.07.2026
КЕП (Підписання проєкту):
ШАТОВА І. О. 31.07.2026 18:19
5E984D526F82F38F0400
0000B7D47C011561A006

44673629 - УКРНОІВІ
№Ріш-АП/92-26 від 31.07.2026
КЕП (Підписання проєкту):
Гостєва А. І. 31.07.2026 18:18
04AF212836405D990400
00008B2B3D0052A2EC00